

Łódź, 09.04.2019

Szanowny Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

w trosce o prawa pracowników w 85. procentach firm, w których nie ma związków zawodowych, **apelujemy do Pana Premiera o rządową nowelizację ustawy „Ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji”** (tzw. ustawa o radach pracowników). Rady pracowników to organizacje pracownicze, których celem jest prowadzenie dialogu społecznego w zakładach pracy. Są pośrednikiem na linii pracownicy–pracodawca. Pozyskują informacje o stanie firmy i przekazują je załodze. Konsultują z zarządami decyzje dotyczące działalności firmy. Są źródłem innowacji i kapitału społecznego w przedsiębiorstwach.

Nasz apel jest związany z ujawnieniem przez Państwową Inspekcję Pracy wyników kontroli w zakresie przestrzegania przez pracodawców przepisów wyżej wymienionej ustawy. Kontrolerzy PIP wykryli szereg nieprawidłowości w ponad połowie skontrolowanych firm. Przykładowo PIP wymienia: nieprzekazywanie radzie pracowników informacji, brak prowadzenia konsultacji z radą pracowników oraz niewłaściwy sposób prowadzenia konsultacji, nieznanostwo przepisów ustawy lub błędna ich interpretacja przez pracodawców.

Potrzebujemy dobrej ustawy, która wzmocni Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Potrzebujemy dobrej ustawy o radach pracowników, która wzmocni dialog społeczny pomiędzy pracownikami i pracodawcami w firmach, w których nie ma związków zawodowych. Według raportu CBOS-u z czerwca 2017 roku, tylko 11 procent pracowników, jest członkami związków zawodowych. Efektem dobrego dialogu jest troska pracowników o dobro wspólne, czyli przedsiębiorstwo. Dobry dialog to większe zaangażowanie pracowników w osiąganie lepszych wyników firmy, co przekłada się też na wzmocnienie gospodarki. Przykładem mogą być Niemcy lub kraje skandynawskie.

Senator Zbigniew Romaszewski w 2006 roku mówił: rady pracowników są elementem społeczeństwa obywatelskiego i wydaje mi się, że są one elementem bardzo znaczącym, a o wyżej wymienionej ustawie: [...] jest to ustawa w jakiś sposób przełomowa, jest to ustawa zaczynająca zupełnie nowy okres w dziejach stosunków między pracownikami i pracodawcami.

Gdy ustawa wchodziła w życie w 2006 roku, ustawodawca przewidywał, że obejmie 31 tysięcy firm. Niestety przez ostatnie 13 lat rady pracowników się „związały”, a nie rozwiązały.

W szczytowym okresie, rady pracowników działały w ponad 3000 firmach. Niestety dziś ich liczba spadła do około pół tysiąca.

Pan **Wiesław Łyszczek, Główny Inspektor Pracy**, w podsumowaniu raportu PIP zauważa: *Mając na uwadze powyższe rozważania oparte na wynikach przeprowadzonych kontroli oraz aktualnie obowiązujące przepisy prawa pracy można postawić tezę, iż **drogą prowadzącą do wzmocnienia pozycji rady pracowników, która miałaby faktyczny wpływ na działania pracodawców, jest zwiększenie zakresu jej uprawnień i przywilejów w drodze nowelizacji przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji.** W przeciwnym razie lekceważące traktowanie rad pracowników przez pracodawców, które ujawniły przeprowadzone kontrole oraz brak znaczącego wpływu na pracodawcę może w konsekwencji doprowadzić do tego, że taki rodzaj reprezentacji pracowników z czasem w ogóle przestanie funkcjonować.*

Szanowny Panie Premierze, do naszego apelu dołączamy **projekt nowelizacji ustawy, który przygotował Instytut Spraw Obywatelskich na podstawie konsultacji społecznych z radami pracowników.** Nasz projekt może posłużyć Panu Premierowi, jako punkt wyjścia do przygotowania rządowej nowelizacji.

Wyrażamy nadzieję, że występując w roli strażnika dobra wspólnego i kierując się potrzebą zagwarantowania pracownikom praw pracowniczych zdecyduje się Pan na przygotowanie rządowej nowelizacji ustawy o radach pracowników i skierowanie jej do Sejmu.

Pozostajemy w gotowości, by w razie potrzeby przedstawić Panu Premierowi nasze argumenty i włączyć się w proces przygotowywania nowelizacji ustawy.

Z wyrazami szacunku

Rafał Górski

Prezes Zarządu

Instytut Spraw Obywatelskich

Załącznik:

Projekt nowelizacji ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji.